

РЕШЕНИЕ

№ 4186

гр. София, 08.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 43 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА

при участието на секретаря РАЛИЦА Г. НАКОВА
като разгледа докладваното от ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА Гражданско дело
№ 20231110124051 по описа за 2023 година

Предявени са за разглеждане кумулативно обективно съединени установителни искове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.228 ЗЕС, чл.422, ал.1 ГПК, вр.чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.92, ал.1 ЗЗД.

Производството по делото е образувано по постъпила искова молба от ***** срещу М. В. К. за установяване съществуването на вземане, за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 3927/2023 г. по описа на СРС, 43-ти състав.

В исковата се твърди, че между страните бил сключен договор № 504632447 от 08.02.2018 г. със системен партиден номер М 5508846 за предоставяне на комплексна мобилна телефонна услуга, мобилен интернет, фиксиран интернет и фиксирана телевизия, както и за устройство на изплащане. Сочи се, че за периода от 19.12.2019 г. до 25.05.2020 г. ответникът не заплатил дължими суми по договора, поради което на 10.04.2020 г. същият бил прекратен по вина на ответника. Ищецът твърди, че през периода от 16.11.2019 г. до 15.03.2020 г. за дължимите месечни абонаментни такси и предоставени електронни съобщителни услуги издал четири фактури на обща стойност 268,09 лева, които не били платени от ответника. Твърди още, че за периода от 16.11.2019 г. до 15.02.2020 г., съгласно условията на договора за изплащане, била начислена и сумата от общо 8,94 лева – цената на вноските на изплащане на закупеното устройства на изплащане. Неустойката за едностранно прекратяване на договора възлиза на сумата от общо 313,41 лева, а мораторната лихва върху

горепосочените главници – в размер на 159,88 лева. Поради неплащане от страна на абоната – настоящ ответника, ищецът подал заявление, по което била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д. № 3927/2023 г. по описа на СРС, но тъй като същата била връчена на длъжника при условията на чл.47, ал.6 ГПК, обуславя правен интерес от предявяване на установителни иски в настоящото производство. Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумата от общо 590,44 лева, представляваща главница за неплатени задължения по Договор за електронни съобщителни услуги и устройство на изплащане, предоставяни със системен партиден № М 5508846, като част от Рамков договор, идентифициран с негов уникален № 504632447, която сума е формирана, както следва: от сумата от 268,09 лева - неплатени суми за ползвани електронни съобщителни услуги за периода от 16.11.2019 г. до 15.03.2020 г.; от сумата от 8,94 лева - неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане, за периода от 16.11.2019 г. до 15.02.2020 г., както и от сумата от общо 313,41 лева - неустойка поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната, ведно със законната лихва върху главниците, считано от 19.12.2022 г. до изплащане на вземането, сумата 159,88 лева, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 19.01.2020 г. до 09.12.2022 г. Претендира и направените в хода на исковото и заповедното производство разноски.

В подадения в срока по чл.131 ГПК отговор от особения представител на ответника в който се изразява становище за допустимост, но частична неоснователност на предявените иски. Навеждат се доводи за нищожност на клаузата за неустойка, считано от датата на прекратяване на договора до изтичане на срока му, поради накръняване на добрите нрави. Изразява се становище, че при уговорена неустойка при предсрочно прекратяване на договора в размер на всички неплатени по договора абонаментни вноски до края на срока му, операторът ще получи имуществена облага в размер какъвто би получил по действащ договор, но без да предоставя услуга, т.е. би се обогатил неоснователно. По отношение на претендираната неустойка за невърнато оборудване се изразява становище, че по делото липсват доказателства за предоставянето му на абоната. По изложените в отговора доводи и съображения се иска отхвърляне на предявените иски.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност, и като взе предвид становищата на страните, приема за установено следното *от фактическа страна*:

Видно от приложеното към настоящото производство ч.гр.д.№ 3927/2023 г. по описа на СРС е, че по заявление на ***** е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК, с която е разпоредено длъжникът – настоящ ответник да заплати на кредитора сумата общо 590,44 лева, представляваща главница за неплатени задължения по Договор за електронни съобщителни услуги и устройство

на изплащане, предоставяни със системен партиден № М 5508846, като част от Рамков договор, идентифициран с негов уникален № 504632447, през периода от 19.12.2019 г. до 25.05.2020 г., която сума е формирана, както следва: от сумата от 268,09 лева - неплатени суми за ползвани и неплатени електронни съобщителни услуги; от сумата от 8,94 лева - неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане и от сумата от общо 313,41 лева - неустойка поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната, ведно със законната лихва върху главниците, считано от 19.12.2022 г. до изплащане на вземането, сумата 159,88 лева, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 18.01.2020 г. до 18.12.2022 г. /датата, представляваща първи ден от забавата за плащане по всеки отделен документ до датата, предхождаща датата на депозиране на заявлението в съда/.

Тъй като издадената заповед е връчена на длъжника по реда на чл.47, ал.6 ГПК, съдът е указал на заявителя - настоящ ищец, че може да предяви иск за установяване на вземането си. В предоставения му едномесечен срок ищецът е подал исковата молба, въз основа на която е образувано настоящото производство.

По делото е представен договор № 504632447 от 08.02.2018 г., сключен между страните във връзка с предоставяне от страна на ищеца, в качеството му оператор на ответника, в качеството на абонат, на съобщителни услуги, чрез една или няколко електронни съобщителни мрежи при условията на договора и приложимите към него ОУ. Съгласно т.4.5 от договора влизането в сила, срокът и прекратяването му, се посочват в съответното приложение, като договорът е в сила, докато е налице действащо приложение.

По делото е представено приложение № 1 от 04.04.2018 г. към гореописания договор, сключено за срок от 2 години, с активиран план Мтел Сърф S март 2018, по силата на което операторът се задължава да представи на потребителя електронни съобщителни услуги за телефонен номер *****. Съгласно клаузата на т.6.1 от Приложение № 1 „Ако достъпът до мрежата бъде спрял или абонаментът по договора за услуги бъде прекратен по инициатива или по вина на абоната преди изтичане на срока на ползване, определен за този абонамент. Абонатът дължи на оператора неустойка в размер на месечните абонаментни такси, дължими за абонамента, за който договора се прекратява, по техния стандартен размер, без отстъпка, до изтичане на съответния срок на ползване“.

С Приложение № 1 от 27.08.2019 г. страните са сключили и договор за пакет фиксиран интернет, телевизия и гласова услуга. По делото няма данни за съставен протокол за предаване на „оборудването“, съгласно т.6.9 от приложението.

Видно от приложения по делото договор № 504632447 е, че на 04.04.2018 г. страните са сключили и договор за продажба на изплащане, съгласно който на ответника е предоставен таблет Lenovo Tab 7 3G Black Сърф S, при първоначална вноска от 2,98 лева и още 23 месечни вноски в общ размер на 68,55 лева. В

обективирания в договора погасителен план не са определени датите на падеж на отделните погасителни вноски, а са посочени само размерите им. Отделните лизингови вноски се фактурират към стойността на използваните мобилни услуги за всеки месечен период и се заплащат заедно, поради което за падеж на лизинговите вноски се приема падежът на периодичните плащания за използваните услуги, а именно след издаване на фактура и посоченият в нея краен срок на плащане.

По делото е приложен двустранно подписан приемо-предавателен протокол от 04.04.2018 г., от който се установява предаването на лизинговата вещ.

По делото са представени 4 бр. фактури, както следва: фактура № 0403695558 за отчетен период 16.11.2019 г. – 15.12.2019 г., на стойност 68,93 лева, в т.ч. 2,98 лева лизингова вноска за стоки на изплащане и срок за плащане до 18.01.2020 г.; фактура № 0405268486 за отчетен период 16.12.2019 г. – 15.01.2020 г., на стойност 82,36 лева, в т.ч. 2,98 лева лизингова вноска за стоки на изплащане и срок за плащане до 19.02.2020 г.; фактура № 0406840025 за отчетен период 16.01.2020 г. – 15.02.2020 г., на стойност 70,94 лева, в т.ч. 2,98 лева лизингова вноска за стоки на изплащане и срок за плащане до 20.03.2020 г. и фактура № 0408408239 за отчетен период 16.02.2020 г. – 15.03.2020 г., на стойност 67,96 лева и срок за плащане до 18.04.2020 г.

По делото са представени и 7 бр. сметки за начислени неустойки за отстъпки от цена на услуга, за месечни такси и за устройство.

По делото са представени приложимите Общи условия за взаимоотношенията между „А1 България“ ЕАД и абонатите и крайните ползватели на обществените мобилни наземни мрежи на „А1 България“ ЕАД.

По делото е изслушано и прието заключение на съдебно-техническа експертиза, в което вещото лице, след проверка и изследване на база данни на ищеца е посочило, че процесните услуги са предоставяне през исковия период. Видно от заключението е, че от анализираната билинг система, вещото лице е установило наличие на детайлна информация за ползвани електронни съобщителни услуги през периода 16.11.2019 г. до 15.03.2023 г.

Други относими и допустими доказателства не са представени.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните **правни изводи:**

По предявените иски с правна квалификация чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.228 ЗЕС и чл.422, ал.1 ГПК, вр.чл.86 ЗЗД:

Процесния договор за съобщителни услуги, сключен между страните в настоящото производство, по своята правна природа представлява ненаименован, консенсуален, двустранен и възмезден договор, по силата на който в момента на сключването му и за двете страни по него са възникнали субективни права и правни задължения.

Правното действие на сключения ненаименован договор попада под приложното

поле на ТЗ, тъй като учреденото от него договорно правоотношение е възникнало между търговци, свързано с упражняването от един от тях занятие – арг. чл. 286, ал. 1 ТЗ. Този договор е от вида на субективните (относителните) търговски сделки. Договорът е сключен при предварително установени от ищеца общи условия (чл. 298, ал. 1 ТЗ), които са задължителни за настоящ ответник, тъй като писмено ги е приел.

В производството по делото не е оборена формалната доказателствена сила на сключения между страните договор, представляващ частен диспозитивен документ, поради което следва да се приеме, че обективизираните в него изявления изхождат от страната, сочена като техен автор. С оглед предходното настоящият съд намира, че между страните е съществувало валидно облигационно правоотношение по договор за мобилни услуги и договор за лизинг, по които с процесните фактури са начислени вземания в полза на ищеца.

От заключението на съдебно-техническата експертиза, което съдът при преценката му по реда на [чл.202 ГПК](#) кредитира като обективно и компетентно дадено, се установява, че крайният период, до който ответникът е ползвал мобилни услуги е 15.03.2020 г. Ето защо, съдът намира, че до тази дата облигационното правоотношение между страните е продължило да действа и да обвързва страните, поради което ответникът дължи заплащане на всички абонаментни такси и ползвани услуги до прекратяване на договора, които за процесния период възлизат на сумата от 268,09 лева.

По делото не се спори, а и от събраните доказателства безспорно се установява наличието на сключен между страните договор за лизинг, поради което ответникът дължи заплащане и на вноските за изплащане на устройството, които за периода от 16.11.2019 г. до 15.02.2020 г. възлизат на сумата от общо 8,94 лева.

Ответникът, чиято е доказателствената тежест за това, не е ангажирал доказателства за установяване на положителния факт на плащането на процесните вземания за абонаментни такси, ползвани услуги по договора за мобилни услуги и лизинговата вноска по договора за лизинг, поради което е изпаднал в забава и дължи и обезщетение за забава в размер на 73,93 лева върху главницата от 268,09 лева, начислено за периода от 19.01.2020 г. до 09.12.2022 г., както и сумата от 2,49 лева – обезщетение за забава върху главницата от 8,94 лева, начислено за периода от 19.01.2020 г. до 09.12.2022 г.

По предявените иски с правна квалификация чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.92, ал.1 ЗЗД:

Настоящият съд намира, че клаузите в договора за мобилни услуги и приложенията към него, предвиждащи заплащане от страна на абоната на неустойка в размер на стандартните месечни такси за мобилните планове, считано от датата на прекратяване на договора до изтичане на същия за нищожни, тъй като накърняват добрите нрави. Допустимо е уговарянето от страните на неустойка за вредите от

предсрочното прекратяване на срочен договор за мобилни услуги, но само в рамките на присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. В противен случай клаузата за неустойка би била нищожна, поради накърняване на добрите нрави, за което съдът следи служебно, като преценката се извършва към момента на сключване на договора, а не към последващ момент /арг. от т. на ТР № 1/2009 г. ОСТК на ВКС/.

Следва да се отбележи, че договорът за мобилни и фиксирани услуги е за периодично изпълнение, от което следва и обусловеността на насрещните престации /насрещните задължение на оператора/ - услугите се заплащат от потребителя след като са предоставени от оператора. Ако е уговорена неустойка при предсрочно прекратяване на договора в размер на всички неплатени по договора абонаментни вноски до края на срока му, операторът – настоящ ищец ще получи имуществена облага в размер, какъвто би получил по действащ договор, но без да предоставя услуги, т.е. същият би се обогатил неоснователно */в този смисъл е решение от 22.10.2022 г., постановено по в.гр.д.№ 2571/2022 г. по описа на СГС/*. По съществото си такива клаузи за неустойка заместват дължимото от потребителя изпълнение на задължението му да заплаща месечна такса, без обаче да може да ползва услугите срещу нея, предвид прекратяването на договора, което настъпва занапред. Ето защо, уговорената по този начин неустойка за предсрочно прекратяване излиза извън очертаните в закона функции и създава условия за неоснователно обогатяване на предоставящия услугата мобилен оператор, и като такава е нищожна, поради противоречие с добрите нрави на основание чл.26, ал.1, предл.3 ЗЗД */в този смисъл са решение №110/21.07.2016 г. по т.д. №1226/2015 г., I т.о. на ВКС, решение №193/09.05.2016 г. по т.д. №2659/2014 г. на I т.о. на ВКС, решение №219/09.05.2016 г. по т.д.№ 203/2015 г., I т.о. на ВКС/*. С оглед предходното, ответникът не дължи заплащане на претендираната от ищеца неустойка поради прекратяване на договора за мобилни услуги.

Настоящият съд намира за неоснователен и е предявения иск за неустойка за предоставено и невърнато оборудване /съгласно изложението в обстоятелствената част на исковата молба/, доколкото както бе посочено и по-горе, по делото не е представен приемо-предавателният протокол, подписан от абоната и техническия екип, който инсталира устройството, съгласно т.6.9 от Приложение № 1 от 27.08.2019 г., т.е. не е доказано, че на ответника е предоставено процесното „оборудване“. С оглед предходното, ответникът не дължи заплащане и на неустойка за не връщане на устройство.

Предвид гореизложеното, предявените искове за неустойка в общ размер на 313,41 лева са неоснователни и като такива подлежат на отхвърляне

По разностките:

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК ищецът има право на

разноски съразмерно на уважената част от предявените искове. Видно от приложения по делото списък на разноските по чл.80 ГПК и данните по делото е, ищецът е направил и претендира разноски в настоящото производство в общ размер на 475,00 лева /175,00 лева – доплатена държавна такса и 300,00 лева – депозит за особен представител на ответника/. На основание чл.78, ал.8 ГПК съдът, като взе предвид, че делото не е от фактическа и правна сложност и е приключило само в едно открито съдебно заседание, определя юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100,00 лева. С оглед предходното, съразмерно на уважената част от предявените искове, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 269,79 лева, представляваща разноски за исковото производство. В списъка за разноски не е включено възнаграждение на СТЕ, поради което съдът не го взема предвид, доколкото е обвързан от искането на страната в списъка по чл.80 ГПК.

Съгласно чл.78, ал.3 ГПК ответникът има право на разноски съразмерно на отхвърлената част от исковете. По делото няма данни за направени разноски, поради което съдът не присъжда такива.

С оглед приетото ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, съдът по исковото производство по чл.422 ал.1 ГПК дължи произнасяне и по разноските по заповедното производство, като съгласно указанията, дадени в т.12 от ТР, това следва да стане с осъдителен диспозитив. Издадената заповед за изпълнение на парично задължение включва разноски в размер на 25,00 лева – държавна такса и 50,00 лева – юрисконсултско възнаграждение. Съразмерно на уважената част от исковете, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски по заповедното производство в размер на 35,19 лева.

Съдът не присъжда разноски на основание чл.78, ал.3 ГПК в заповедното производство, тъй като ответникът не е представил доказателства за реално направени такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на М. В. К., ЕГН *****, че дължи на ***** на основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.228 ЗЕС и чл.422, ал.1 ГПК, вр.чл.86, ал.1 ЗЗД, сумите, както следва: сумата от **268,09 лева**, представляваща неплатени суми за ползвани електронни съобщителни услуги за периода от 16.11.2019 г. до 15.03.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 19.12.2022 г. до окончателното изплащане и сумата от **73,93 лева**, представляваща обезщетение за забава върху главницата, за периода от 19.01.2020 г. до 09.12.2022 г.; сумата от **8,94 лева** - неплатени суми за устройство по договор за продажба на

изплащане, за периода от 16.11.2019 г. до 15.02.2020 г. и сумата от **2,49 лева**, представляваща обезщетение за забава върху главницата, за периода от 19.01.2020 г. до 09.12.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 3927/2023 г. по описа на СРС, 43-ти състав.

ОТХВЪРЛЯ предявените от ***** срещу М. В. К., ЕГН ***** искове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, вр.чл.92, ал.1 ЗЗД – за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца сумата от общо 313,41 лева, представляваща неустойка поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната, ведно със законната лихва, считано от 19.12.2022 г. до изплащане на вземането.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК М. В. К., ЕГН ***** да заплати на ***** сумата от **269,79 лева**, представляваща направени в исковото производство разноски, съразмерно на уважената част от исковете и сумата от **35,19 лева**, представляваща направени разноски по производството по ч.гр.д.№ 3927/2023 г. по описа на СРС, съразмерно на уважената част от исковете.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____